

QUICKSCAN CAMPING JACHTHAVEN DE SCHAPENPUT TE DE HEEN

Definitief rapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: Rho adviseurs
Contactpersoon: Dhr. J. Luijkx
Adres: Segeerssingel 6
4337 LG Middelburg
Tel: 0118 689024
E-mail: josh.luijkx@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: Ing. J. Koorevaar

Auteur: Ing. E. Vinke
Kwaliteitscontrole: Ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA2131
Status: Definitief
Datum: 8-7-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens glamping-tenten bij camping Jachthaven de Schapenput aan de Heensedijk te De Heen te realiseren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de boomarter, bunzing, hermelijn en de wezel en beschermde vleermuizen met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend.

Er worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden door een toename van stikstofemissie in de gebruiksfase verwacht. Een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de 'AERIUS Calculator' kan hier uitsluitsel over bieden.

De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht.

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar voortplantings- en rustplaatsen van de boomarter, bunzing, hermelijn en de wezel.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Gebiedsbescherming	5
1.2.2	Soortbescherming	6
1.2.3	Houtopstanden	7
1.2.4	Ontheffing en gedragscode	7
1.3	Leeswijzer	7
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied	8
2.2	Ontwikkelingen.....	9
3	Soortbescherming.....	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan	10
3.2.1	Zoogdieren	10
3.2.2	Vogels	11
3.2.3	Amfibieën.....	11
3.2.4	Reptielen	11
3.2.5	Vissen.....	11
3.2.6	Ongewervelden	12
3.2.7	Vaatplanten	12
3.2.8	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	12
3.3	Effecten.....	12
3.3.1	Effecten ontwikkelingen.....	12
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	13
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	13
3.4.2	Mitigerende maatregelen.....	13
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	14
4	Gebiedsbescherming	15
4.1	Effecten.....	15
5	Houtopstanden	16
6	Conclusies en aanbevelingen	17
6.1	Conclusies	17
6.2	Aanbevelingen	17
7	Literatuur.....	18
	Bijlage 1: Foto-impressie.....	19
	Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten	20

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens glamping-tenten op camping Jachthaven de Schapenput aan de Heensedijk te De Heen te realiseren. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 GEBIEDSBESCHERMING

Natura 2000-gebieden

Het is conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van Gedeputeerde Staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De regels omtrent NNN-gebieden zijn door het Rijk en de provincies met elkaar afgesproken. De afspraken zijn vastgelegd in het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' en zijn uitgewerkt in de provinciale verordeningen. Het ruimtelijke beleid voor de NNN is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. In het NNN geldt daarom het 'nee, tenzij'-regime. Of een ingreep mag worden uitgevoerd in de NNN, hangt naast de instandhouding van de omvang van het NNN, in eerste instantie af van de mate van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied.

1.2.2 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.4 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

Hoofdstuk 4 geeft weer welke middels de Wet natuurbescherming beschermde gebieden in de omgeving van de projectgebieden voorkomen. Tevens zal hier worden aangegeven in welke mate de geplande ontwikkeling van invloed zal zijn op deze gebieden.

In hoofdstuk 5 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Steenberghe in kilometerhok: X: 78 / Y: 403 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied betreft een dichtbegroeide bosstrook van onder andere eiken, essen en wilgen met een ondergroei van voornamelijk brandnetel en braam. Het projectgebied is gelegen langs de Steenbergse Vliet. Aan de zuidkant van de bosstrook is een onverhard gravel pad en een ondiepe sloot aanwezig. Aan de noordzijde van de bosstrook bevindt zich een grasveld en de oever van de Steenbergse Vliet met een dichte rietkraag en enkele wilgen. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De initiatiefnemer is voornemens 12 glamping-tenten te realiseren. Op afbeelding 2 is een situatieschets van de beoogde ontwikkeling weergegeven. De exacte werkwijze en bijbehorende planning is vooralsnog niet bekend. Ten behoeve van de ontwikkeling kunnen de volgende ontwikkelingen worden verwacht:

- Kappen van bomen en verwijderen groen;
- Realisatie van steigers in de Steenbergsche Vliet;
- Aanleg zandstranden langs de Steenbergsche Vliet;
- Aanleg infrastructuur (bijv. wandelpaden);
- Aanleg voorzieningen (bijv. water/elektra leidingen);
- Groeninrichting (bv. bomen, hagen en heesters);
- Grondverzet

Afbeelding 2: Situatieschets beoogde ontwikkeling

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de bredere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Noord-Brabant zijn middels artikel 3.1 van de "Verordening natuurbescherming" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 24 juni 2021 en is uitgevoerd door ing. E. Vinke. Tijdens de habitatscan was het zwaar bewolkt met een temperatuur van 18 Celsius en windkracht 2 Bft.

3.2.1 ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn de beschermde vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis bekend voor te komen. In het projectgebied is geen bebouwing aanwezig die kan dienen als verblijfplaats van gebouwbewonende vleermuizen. In de bomen in het projectgebied zijn geen boomholtes waargenomen die kunnen dienen als verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen waargenomen. Het is echter mogelijk dat door de aanwezigheid van een dicht bladerdek boomholten zijn gemist. Het is aan te bevelen om in de winterperiode een extra controle uit te voeren naar de aanwezigheid van boomholtes om met zekerheid de aanwezigheid uit te sluiten.

De lijnvormige elementen in het projectgebied kunnen deel uit maken van vliegroutes en/of foerageergebied van de gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. De groenstructuren zorgen voor luwte en insecten welke onderdeel kunnen uitmaken van een foerageergebied van vleermuizen.

De boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel zijn bekend in de omgeving van het projectgebied voor te komen. In het projectgebied zijn struikgewassen en ruige begroeiingen aanwezig die geschikt habitat voor de boommarter en kleine marterachtigen bieden. Tevens is tijdens de habitatscan het konijn waargenomen, welke kan dienen als prooidier van marterachtigen. In het projectgebied zijn takkenhopen aanwezig die gebruikt kunnen worden als vaste rustplaats van de boommarter en kleine marterachtigen (afbeelding 3). Tevens zijn muizen- en konijnenholen aanwezig die gebruikt kunnen worden als vaste rustplaats van kleine marterachtigen aanwezig (afbeelding 4). Nader onderzoek naar het voorkomen van marterachtigen is wenselijk.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de bever bekend. De bever komt voor in waterrijke gebieden met voldoende voedsel, dekking en rust. Dit habitat is aanwezig in het projectgebied. Op ongeveer 500 meter afstand van het projectgebied is in 2016 een burcht van de bever waargenomen. In het projectgebied zijn geen burchten, legers en sporen van de bever waargenomen. Het projectgebied maakt daarom geen onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de bever.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de das bekend. De waarnemingen betreft een populatie in de Dintelse Gorzen. De das komt voor in gebieden met voldoende dekking, rust en voedsel. Dit habitat is aanwezig in het projectgebied, echter ontbreekt een geschikte verbinding van de Dintelse Gorzen tot het projectgebied. In het projectgebied zijn geen burchten en sporen van de das waargenomen. De das wordt niet in het projectgebied verwacht voor te komen.

De noordse woelmuis is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Wegens het ontbreken van watergangen met ruig begroeide oevers kan het voorkomen van de noordse woelmuis in het projectgebied worden uitgesloten.

Algemene zoogdieren zoals de bosmuis, dwergmuis, egel, gewone bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, rosse woelmuis, veldmuis, vos en de woelrat kunnen in het projectgebied verwacht worden.

3.2.2 VOGELS

In de omgeving van het projectgebied komt een verscheidenheid aan (algemene) vogels zoals de boerenzwaluw, boomkruiper, ekster, huiszwaluw, koolmees, pimpelmees, spreeuw, torenvalk en de zwarte kraai voor die mogelijk ook in het projectgebied broeden. De bomen en het struweel in het projectgebied bieden mogelijkheden voor nestlocaties van algemene broedvogels.

Tevens kunnen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn die gebruikt worden door soorten als de boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer. Tijdens de habitatscan zijn geen jaarrond beschermde vogelnesten waargenomen. Hierdoor is de aanwezigheid van beschermde nesten uitgesloten.

3.2.3 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen van de rugstreeppad bekend. De rugstreeppad is een echte pionierssoort die een voorkeur heeft voor onbeschaduwde en laag begroeide terreinen met ondiepe poelen. Tijdens de habitatscan zijn in het projectgebied geen ondiepe poelen waargenomen. De ondiepe sloot grenzend aan het projectgebied kan dienen als voortplantingswater. Het projectgebied betreft een dichtbegroeide bosstrook met hoge begroeiingen en veel schaduw. Derhalve wordt de rugstreeppad in het projectgebied niet verwacht voor te komen.

In het projectgebied kunnen algemene en provinciaal vrijgestelde amfibieën voorkomen, zoals de bastaardkikker, gewone pad en de kleine watersalamander.

3.2.4 REPTIELEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde reptielen bekend voor te komen. Tevens is geschikt habitat voor reptielen niet aanwezig in het projectgebied. Het voorkomen van beschermde reptielen in het projectgebied kan worden uitgesloten.

3.2.5 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde vissoorten bekend voor te komen. In het verleden zijn tussen 1988 en 1991 enkele waarnemingen van de kwabaal in de Volkerak bekend op circa drie kilometer van het projectgebied. De sloot grenzend aan het projectgebied is niet geschikt als functioneel leefgebied voor beschermde vissoorten. De Steenbergsche Vliet is door een te hoge temperatuur naar verwachting niet geschikt als paaiplaats van de kwabaal die een maximale watertemperatuur van 4° Celsius voor een succesvolle voortplanting verdraagt. Derhalve is het voorkomen van beschermde vissoorten in het projectgebied uit te sluiten. In de sloot en de Steenbergsche Vliet kunnen mogelijk algemene vissoorten voorkomen.

3.2.6 ONGEWERVELDEN

De onderzochte groep ongewervelden bestaat uit dagvlinders, libellen, weekdieren en overige ongewervelden. Er zijn geen beschermde ongewervelden bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied en er is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde ongewervelden door het ontbreken van een rijke watervegetatie.

3.2.7 VAATPLANTEN

In de omgeving van het projectgebied zijn de beschermde vaatplanten akkerogentroost en wilde ridderspoor bekend voor te komen. Standplaatsen van de akkerogentroost en wilde ridderspoor komen voor op zonnige en open plaatsen en betreffen voornamelijk akkers en akkerranden. Het projectgebied betreft een dichtbegroeide bosstrook en is niet geschikt als groeiplaats van de akkerogentroost en de wilde ridderspoor. Grenzend aan het projectgebied is een akker aanwezig die mogelijk dient als geschikte groeiplaats van de akkerogentroost en de wilde ridderspoor. Tijdens de habitatscan zijn geen standplaatsen van de akkerogentroost en de wilde ridderspoor waargenomen. Standplaatsen van de akkerogentroost en de wilde ridderspoor kunnen in het projectgebied worden uitgesloten voor te komen.

3.2.8 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde diersoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen (zie tabel 1).

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Boommarter	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)	Dichte struwelen, groenstructuren
Bunzing, hermelijn en wezel	Vaste rust- en verblijfplaatsen	Artikel 3.10 (Wnb, bijlage A)	Dichte struwelen, groenstructuren
Vleermuizen	Verblijfplaats(en) en vliegroutes en foerageergebieden	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Boomholtes (indien aanwezig) Groenstructuren

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2.

Tijdelijke effecten

De geplande werkzaamheden zullen mogelijk gepaard gaan met effecten van tijdelijke invloed door geluid en trillingen. Dit verstoort mogelijk de algemene soorten amfibieën, (broed)vogels, vissen en zoogdieren die gebruik maken van het projectgebied. Het toekomstig gebruik als glamping kan door middel van nachtelijke activiteit en de aanwezigheid van honden leiden tot de verstoring van algemene soorten amfibieën, (broed)vogels, vissen en zoogdieren.

Indien er in de actieve periode (april – november) van vleermuizen gebruik wordt gemaakt van nachtelijke lichtbronnen, kunnen negatieve effecten optreden op de potentieel aanwezige vliegroutes en delen van foerageergebied van vleermuizen.

Het toekomstig gebruik als glamping kan door middel van nachtelijke activiteit en de aanwezigheid van honden leiden tot de verstoring van mogelijk aanwezige individuen van de bever, boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel.

Permanente effecten

Als gevolg van het kappen van de bomen kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen vernield worden en mogelijk aanwezige individuen worden gedood.

Tevens kunnen door het kappen van de bomen in het projectgebied kunnen potentieel jaarrond beschermde nesten worden vernield en mogelijk aanwezige vogels worden gedood.

Het verwijderen van bomen, struweel en takkenrillen kan leiden tot het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen van de boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel en het doden van mogelijk aanwezige individuen. Het toekomstig gebruik kan leiden tot de aantasting van functioneel leefgebied van marterachtigen en het doden van mogelijk aanwezige individuen.

De werkzaamheden en het toekomstig gebruik als glamping kunnen leiden tot de aantasting van het functioneel leefgebied van de bever en het verstoren van mogelijk aanwezige individuen.

In het projectgebied kunnen algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren worden verwacht. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen kunnen nestlocaties van broedvogels worden vernield en individuen worden gedood. Daarnaast kunnen individuen van algemene amfibieën en zoogdieren worden gedood.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Boommarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest	Artikel 3.10 (Wnb) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb) Lid 1b
Bunzing, hermelijn & wezel	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest	Artikel 3.10 (Wnb) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb) Lid 1b
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de bever, boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel en beschermde vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Wat betreft broedvogels wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen te werken.

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar voortplantings- en rustplaatsen van de boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig in bomen die worden gekapt of die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Hiervoor zal buiten het broedseizoen gewerkt worden
- Tijdens de werkzaamheden dient in de actieve periode van vleermuizen (april – november) nachtelijke verlichting te worden voorkomen om verstoring van vleermuizen te voorkomen. Indien er in de nieuwe

situatie verlichting wordt geplaatst, dienen de armaturen het licht naar de grond te geleiden en mag er geen gebruik worden gemaakt van diffuus licht.

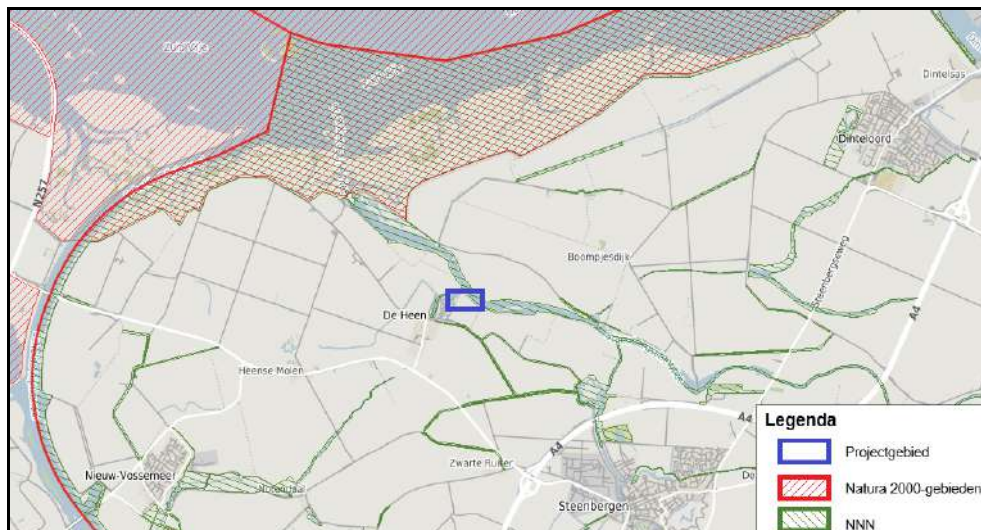
- Er zijn mogelijk vaste rust en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen in het projectgebied aanwezig. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust en verblijfplaatsen van kleine marterachtigen zullen (indien verblijfplaatsen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen mogelijk bomen en struweel worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van bomen en struweel buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart - 15 juli) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies of dieren in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

4 GEBIEDSBESCHERMING

Binnen het projectgebied zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig (afbeelding 3). Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 1,5 kilometer van het projectgebied en betreft Krammer-Volkerak. Het projectgebied valt binnen een gedeelte van het NNN. Dit betreft de Steenbergsche Vliet dat een ecologische verbindingszone betreft.

Afbeelding 3: Projectgebied ten opzichte van beschermde natuur (kaartbank.brabant.nl)

4.1 EFFECTEN

De dichtstbijzijnde Natura 2000- gebieden en bevinden zich op voldoende afstand van het projectgebied om directe effecten uit te sluiten. Met de geplande werkzaamheden is echter een tijdelijke toename van stikstofemissies te verwachten.

De emissie van stikstof is onder te verdelen in de emissie tijdens de realisatiefase en de emissie tijdens de gebruiksfase. De geplande werkzaamheden kunnen leiden tot een tijdelijke toename van stikstofemissies door de inzet van mobiele werktuigen tijdens de realisatiefase. In de gebruiksfase is geen toename van stikstofemissies te verwachten.

In de Wet natuurbescherming (artikel 2.9a) is een partiële vrijstelling geïntroduceerd van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door activiteiten van de bouwsector. De gevolgen van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden die wordt veroorzaakt door aangewezen activiteiten (o.a. bouwen, slopen, vernieuwen, veranderen en vergroten) van de bouwsector worden buiten beschouwing gelaten. Voor de realisatiefase is derhalve geen vergunning benodigd.

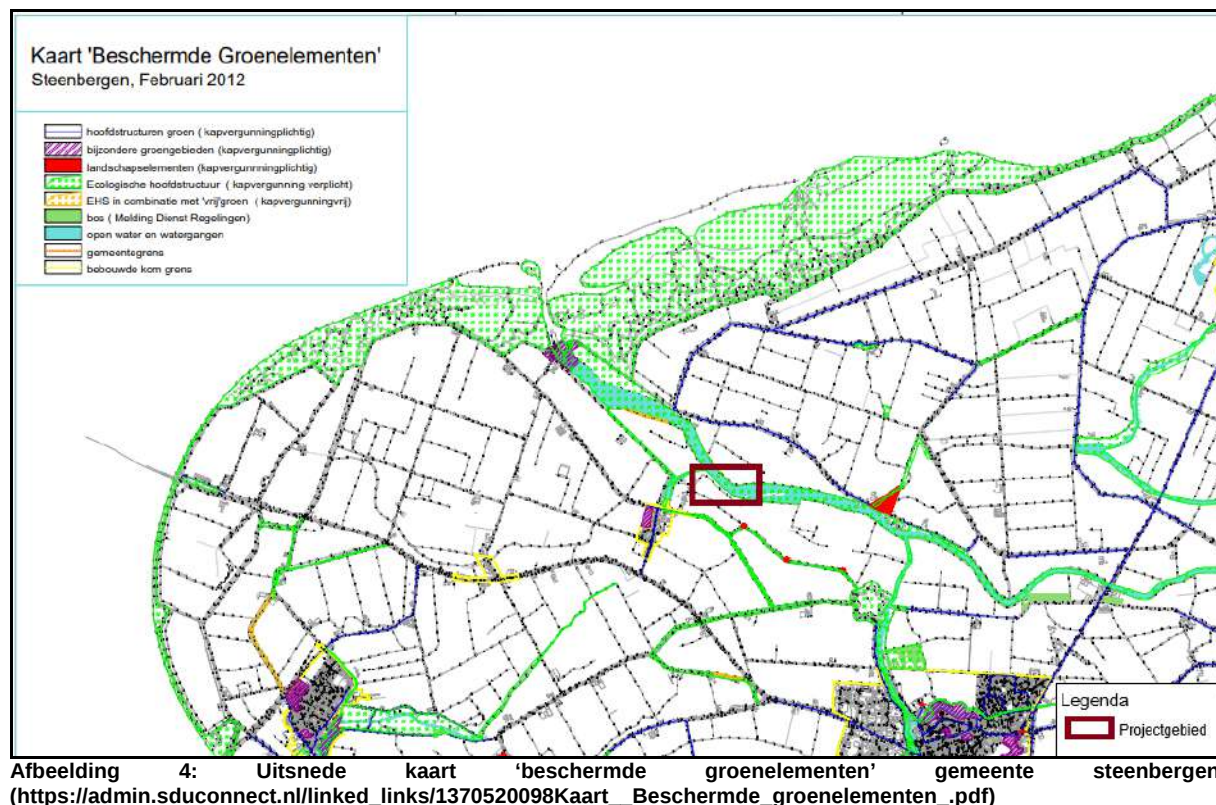
Gelet op de aard van de werkzaamheden en de afstand van 1,5 kilometer tot het Natura 2000-gebied Krammer-Volkerak worden significante negatieve effecten door een verhoging van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase niet verwacht op te treden. Een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de 'AERIUS Calculator' kan hier uitsluitsel over bieden.

Het projectgebied valt binnen een gedeelte van het NNN gebied de Steenbergsche Vliet. De provincie Noord-Brabant staat kleinschalige ontwikkelingen ten behoeve van de natuurfunctie of het recreatieve medegebruik van NNN-gebieden toe, als dit geen aantasting geeft van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuur Netwerk Brabant¹. In de huidige situatie is het beheertype N05.02 gemaaid rietland aanwezig. De voorgenomen ontwikkeling leidt mogelijk tot oppervlakteverlies van het beheertype N05.02 gemaaid rietland langs de Steenbergsche Vliet. Het ontstaan van negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een NNN-toets kan hier uitsluitsel over bieden.

¹ Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

5 HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied vallen buiten de door de gemeente Steenberg vastgestelde bebouwde kom² (afbeelding 4). Tevens zijn de te kappen gebieden ten behoeve van de glamping-tenten naar verwachting gezamenlijk groter dan 1000 vierkante meter aangezien de bosstrook ongeveer 27,5 meter breed is en de kleinste buitenmaat van een glamping-tent van 2-4 personen 6 meter breed is³. De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht. In geval van de meldplicht dient een kapmelding minimaal een maand voor de kapwerkzaamheden gedaan te worden.

² Gemeente Steenberg, 2010. Bomenverordening Steenberg, Gemeente Steenberg, mei 2010.

³ Glampingcenter.nl/aanbod/kijk-en-vergelijk/

6

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

6.1 CONCLUSIES

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor de bever, boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel en beschermde vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend.

Er worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden door een toename van stikstofemissie in de gebruiksfase verwacht. Een berekening van de stikstofdepositie met behulp van de 'AERIUS Calculator' kan hier uitsluitel over bieden.

Het projectgebied valt binnen een gedeelte van het NNN gebied de Steenbergsche Vliet. Het ontstaan van negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een NNN-toets kan hier uitsluitel over bieden.

De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht.

6.2 AANBEVELINGEN

Het is aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar voortplantings- en rustplaatsen van de boommarter, bunzing, hermelijn en de wezel en functioneel leefgebied van de bever.

Het is aan te bevelen een NNN-toets uit te laten voeren naar het ontstaan van mogelijke negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling op het NNN-gebied de Steenbergsche Vliet.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 15 juli
Bever	Functioneel leefgebied	Maart t/m april
Boommarter	Voortplantings- en rustplaatsen en functioneel leefgebied	Maart t/m augustus
Bunzing, hermelijn & wezel	Voortplantings- en rustplaatsen en functioneel leefgebied	Maart t/m augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	1 juni - 15 juli
Vleermuizen	Paarverblijfplaats(en) en zwermplaatsen	15 augustus- 15 september

7 LITERATUUR

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gierzwaluw, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument huismus, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011, Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

NGB, Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 78/403

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Vaatplanten	akkerogentroost	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	wilde ridderspoor	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	meervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	rosse vleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	boerenwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 5km
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 5km
Vogels	huiswaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bever	HR IV	< 5km
Zoogdieren	boomarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	das	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	noordse woelmuis	HR IV	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling